

HET WERKEN IN DE GROEPEN

VOORWOORD

Ridderkerk, september 2020

Beste ouders en/of verzorgers,

Zoals gebruikelijk aan het begin van een nieuw schooljaar treft u een samenvatting aan van de leerstof die we in het schooljaar 2020-2021 gaan behandelen. Die leerstof hebben we per leerjaar gerangschikt. Op deze manier kunt u kennismaken met de lesmethoden waarmee wij op school werken. Daarbij wordt ook aangegeven bij welke vakken de kinderen huiswerk krijgen. Op die manier beschikt u thuis over een overzicht van het complete lesgebeuren in alle groepen van onze school.

Ons uitgangspunt is dat wij u graag betrekken bij het schoolgebeuren door u inzicht te geven in de lesstof en in de manier van werken op school. Het overzicht van de leerstof per groep wordt jaarlijks bijgewerkt.

De belangrijkste veranderingen in de lesstof komen meestal voort uit de invoering van nieuwe methoden of een nieuwe werkwijze. Dat is dit schooljaar in geringe mate het geval. De begrijpend leesmethode News2Learn, waar we de achterliggende jaren mee hebben gewerkt, vervalt. In plaats daarvan is de keuze gemaakt voor Nieuwsbegrip.

Begrijpend lezen: Nieuwsbegrip

Nieuwsbegrip is een eigentijdse methode die op ongeveer 75% van de reformatorische scholen wordt gebruikt.

Goed kunnen begrijpend lezen is een belangrijke vaardigheid en is ook voor andere vakken van groot belang. Nieuwsbegrip sluit aan bij de beleving van kinderen door teksten uit de actualiteit te gebruiken.

De methode wordt ingevoerd van groep 4 tot en met 8.

Onderwerpen

Kinderen lezen wekelijks een tekst over iets wat in het nieuws is, op hun eigen niveau. Elke week is er een nieuw onderwerp, in totaal 42 keer per jaar. Er is veel afwisseling in de onderwerpen. Het kan (incidenteel) gebeuren dat een onderwerp qua identiteit niet aansluit. In dat geval is er een database van voorgaande jaren waar een onderwerp gekozen kan worden.

Actief lezen

Het doel van de lessen Nieuwsbegrip is het actief leren lezen van teksten. Het nieuws is een middel om de kinderen te interesseren om de tekst te

lezen. De leerkracht speelt daarbij een belangrijke rol. De juf of meester doet in de Nieuwsbegriplessen namelijk hardopdenkend voor hoe het lezen van een tekst in je hoofd werkt. Daarbij kunnen ze gebruik maken van het digibord. Elke week beantwoorden de kinderen sleutelvragen bij de tekst. Waar nodig zetten ze leesstrategieën in. Bijvoorbeeld door eerst naar de titel en de plaatjes bij de tekst te kijken, voor ze de tekst gaan lezen om te voorspellen waar de tekst over gaat. Als je eerst voorspelt waar de tekst over gaat, begrijp je de tekst beter. Voorspellen is één van de vijf strategieën die leerlingen bij Nieuwsbegrip leren toepassen.

Opdrachten

Bij de teksten horen ook opdrachten. De opdrachten maken de kinderen in de klas, na het lezen van de tekst. Leerling moeten bij deze opdrachten regelmatig samenwerken. Door over de tekst en de opdrachten te praten, kunnen de kinderen van elkaar leren. In elke les maken de kinderen vaak een schema van de tekst. Bij Nieuwsbegrip heet dat een sleutelschema. Het schema heeft bijvoorbeeld de vorm van een tijdbalk. De kinderen moeten dan de jaartallen en gebeurtenissen uit de tekst in de tijdbalk schrijven. Een sleutelschema is ook heel handig om te maken als je teksten moet leren, bijvoorbeeld voor aardrijkskunde of geschiedenis.

Tot slot

We hopen van harte dat we u met deze informatiebrochure van dienst zijn. U kunt altijd terecht voor nadere inlichtingen of voor vragen die bij u kunnen rijzen. Het is nuttig dat ouders/verzorgers op de hoogte zijn van wat hun kinderen tijdens de lessen op school krijgen aangeboden. Samen staan we voor de belangrijke taak om de kinderen op te voeden en te onderwijzen, op grond van Schrift en belijdenis. Dan is kennis van zaken en een wederzijds begrip van groot belang.

Hebt u dus nog vragen, aarzel niet, maar neem gerust contact met ons op.

Het team van de Ds. G.H. Kerstenschool.

GROEP 6

Psalm:

- * Elke week wordt op vrijdag of maandag een nieuw psalmvers besproken, dat de volgende week maandag gezongen moet worden (door meerdere leerlingen tegelijk). Elke dag wordt aan het begin van de morgen en middag het te leren psalmvers gezongen in de klas. Wel blijkt dat dit voor een aantal kinderen niet genoeg is, zodat ook thuis nog geoefend moet worden. Voor kinderen die sneller leren, is er de mogelijkheid om de psalm op vrijdag al te zingen voor een rode tien. Daarnaast zingen we ook regelmatig al geleerde psalmen.

Bijbelse geschiedenis:

We gebruiken hiervoor de methode 'Hoor het Woord'. Bij deze methode wordt de hele Bijbelse Geschiedenis behandeld uit het Oude en Nieuwe Testament, uitgezonderd moeilijke gedeelten (wetten, profeten, de brieven en Openbaring). Elke 4 jaar komt het grootste gedeelte aan bod in de groepen 3 tot en met 6. Op maandag is er altijd een gezamenlijke weekopening, waarbij ook een Bijbelvertelling gedaan wordt.

We gebruiken op school ook een Bijbelkennisboekje. Hierin is per groep een aantal teksten e.d. opgenomen. Ongeveer iedere 3 weken wordt een gedeelte geleerd, zodat we aan het einde van het schooljaar alle stof van een groep behandeld hebben. De eerste keer wordt een nieuw te leren gedeelte samen gelezen en besproken. Daarna wordt elke dag klassikaal geoefend. Soms wordt er ook gevraagd of de kinderen thuis wat kunnen leren.

- * Elke week leren de kinderen ook een les uit 'Namen en Feiten'. Deze les wordt op

vrijdag mondeling overhoord. Elke vierde week volgt er een repetitie over 4 lesjes.

Lezen:

In groep 6 wordt op verschillende manieren aandacht geschonken aan het lezen:

- Eén keer in de week wordt er klassikaal gelezen uit een gezamenlijk leesboek.
- Enkele keren in de week hebben ze stillezen. De kinderen lezen dan stil voor zichzelf op hun eigen niveau. Dit wordt bepaald door een zogenaamde Avitoets, die regelmatig afgenomen wordt. Aan de hand daarvan wordt bepaald of de kinderen een niveau hoger mogen gaan lezen of (nog) niet.

Taal:

De christelijke taalmethode Taal actief bestaat uit een leerlijn taal en een leerlijn spelling. Binnen de leerlijn taal worden de volgende vier gebieden in aparte lessen behandeld:

- woordenschat
- taal verkennen
- spreken & luisteren
- schrijven

In Taal actief wordt gedifferentieerd op drie niveaus. Taal actief heeft ook een plusboek met daarin een uitdagend programma voor taalbegaafde kinderen.

Weet wat je leert!

Kinderen leren beter als ze weten wat en waarom ze iets leren. Daarom staan de lesdoelen in het leerlingenmateriaal.

Veel aandacht voor woordenschat

Taal actief besteedt veel aandacht aan woordenschat. Voor kinderen met een beperkte woordenschat is er een aanvullend programma.

Taal verkennen

Hierbij komt van alles aan de orde, zoals benoeming van woordsoorten (bijv. lidwoord, zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord), persoonsvorm, stam van een werkwoord, leestekens (punt, komma, uitroepetekens, vraagtekens), voorvoegsels en achtervoegsels enz.

Schrijven/Spreken en Luisteren

Elke derde les van de week gaan de leerlingen aan de slag met het maken van een brief, het houden van een betoog e.d.

Differentiatie

Direct na de instructie maken de leerlingen drie beginopdrachten. Op basis van het resultaat gaan kinderen aan de slag op hun eigen niveau.

Veel oefenen en herhalen

Taal actief is een methode met een hoog niveau. Daarom wordt er veel geoefend. Ook herhaling van de lesdoelen is een vast onderdeel van het programma. De doelen worden voor de toets ook nog eens herhaald in een les samenwerkend leren en na de toets in een weektaak.

De volgende thema's komen aan de orde: Tegenstellingen, beweging, mode verandering, aarde, lichaamstaal, boeken, geld.

In 3 weken tijd wordt dit thema behandeld. Aan het eind van de derde week volgt een toets van woordenschat en taal verkennen. In de vierde week is er dan de mogelijkheid om te herhalen of te verdiepen.

Spelling

Elke week komen een aantal spellinglessen aan de orde. Hierbij worden de regels herhaald en verder uitgebreid. Ook komen nieuwe regels aan de orde, zoals woorden met -tie (bijv. politie) en 's woorden (bijv. 's morgens). In elke derde week is er een woorddictee en in elke vierde week een zinnendictee. Vanaf de tweede helft van het jaar komen ook de werkwoorden aan de orde met daarbij ook een werkwoordendictee.

Engels

Bij Engels gebruiken we de methode 'Stepping Up.

Stepping Up is ontwikkeld om Engels in de bovenbouw van het basisonderwijs beter te laten aansluiten bij het voortgezet onderwijs, waar Stepping Stones wordt gebruikt.

Stepping Up hanteert authentiek Engelse teksten, die aansprekend en humoristisch zijn. Ze verhogen het taalplezier van de kinderen. Daardoor is Stepping Up gebruiksvriendelijk voor zowel leerling als docent.

1. Stepping Up kiest er bewust voor om grammatica (in beperkte mate) aan te bieden. Grammatica staat ten dienste van de ontwikkeling van de taalvaardigheden van de leerling: spreek-, luister-, schrijf- en leesvaardigheid. Grammatica maakt leerling bewust te maken van de verkeersregels in het Engels
2. Stepping Up wil het taalplezier in Engels vergroten. Uit verschillende onderzoeken blijkt juist dat motivatie van grote invloed is op het succes van de taalverwerving.
3. Daarom maakt Stepping Up gebruik van spannende, authentieke teksten waarin kinderen zich herkennen, van gedichtjes en liedjes.
4. Tegelijkertijd krijgen de leerlingen de kans het geleerde toe te passen in spreken en schrijven. Zelfvertrouwen in het gebruiken van het Engels is een stimulans voor de leerlingen om verder te komen in taalvaardigheid.
5. Daarnaast vindt Stepping Up het belangrijk dat leerlingen de instructie in hun moedertaal krijgen, omdat dit de leerling helpt een opdracht goed uit te voeren en aan het onderwijsdoel dat bij die opdracht hoort, te voldoen. Uit onderzoek blijkt dat het geven van instructie in de moedertaal het succes van de taalverwerving vergroot. Instructie in de moedertaal heeft ook als voordeel dat de docent bij een onvoldoende uitgevoerde opdracht

zich niet eerst af hoeft te vragen of dit komt door te weinig begrip van de opdracht of juist door een uitvoeringsprobleem.

6. Elke week leren de kinderen nieuwe woorden (zowel E-N als N-E). Daarnaast leren ze ook regelmatig grammatica. Tussendoor wordt dit regelmatig overhoord. Na elk thema volgt een wat grotere repetitie. Elk jaar komen 4 thema's aan de orde.

Schrijven: Klinkers

De schrijfmethode Klinkers is een nieuwe en eigentijdse schrijfmethode voor groep 1 t/m groep 8. In groep 3 sluit Klinkers goed aan bij de taal-leesmethode Lijn 3. Dat is eigenlijk ook de belangrijkste reden waarom de methode Klinkers werd ingevoerd.

De sterke punten van Klinkers zijn in alle groepen het gebruik van het lichthellend verbonden schrift, een goede begeleiding van linkshandigen en de eenvoudige vormen van de letters. Ook is er veel aandacht voor de schrijfhouding en de motoriek.

In groep 6 is er één schrijfboekje, die heel veelzijdig is: methodisch schrijven, ouderwets handschrift, schrijven op tempo e.d.

Rekenen:

Hiervoor gebruiken we de methode 'Wereld in getallen'. Deze methode bestaat uit 8 blokken, die weer elk uit 3 of 4 weken bestaan. Na elk blok volgt de toets. Elke toets bestaat uit 3 onderdelen, minimumtoets, projecttoets en de basistoets. Alle leerlingen maken alle onderdelen. Verwacht wordt dat voor de minimumtoets een hoog cijfer wordt gehaald, omdat dit stof is die al eerder aan bod is geweest. Elke week bestaat uit 5 lessen. Als leerlingen met hun dagelijks werk klaar zijn, gaan ze verder

op eigen niveau met de weektaak. De 5^e les is altijd het afmaken van de weektaak. Een overzichtelijke methode met elke dag 1 som automatiseren en elke dag 1 rekenprobleem wat centraal staat. Elke dag krijgt iedereen uitleg, waarna de leerlingen op eigen tempo en niveau zelfstandig verder werken. Voor zwakke rekenaars is er extra oefenmateriaal wat de naam 'bijwerkboek' heeft. Plusleerlingen worden extra uitgedaagd met het 'plusboekje'.

Kinderen die bij de toets heel hoog scoren, worden voor het volgende blok vooruit getoetst. Als blijkt dat ze die stof beheersen, hoeven ze van die onderdelen minder (of niets) te maken, zodat ze eerder aan verdieping kunnen beginnen.

Geschiedenis:

Bij dit vak gebruiken we de methode 'Venster op Nederland'. De methode heeft vijf hoofdstukken. 1. Tijd van jagers en verzamelaars. 2. Leven langs de Limes (Tijd van de Romeinen) 3. Tijd van monniken en ridders. 4. Achter muren en poorten (Tijd van steden en staten) 5. Graven en een keizer. Elk hoofdstuk is verdeeld in drie of vier vensters, dit zijn onderwerpen die binnen het hoofdstuk vallen. Het mooie van deze methode is dat de leerlingen als het ware in de huid van personen uit die tijd kruipen. Alles wordt op school gemaakt en verwerkt. Na elk hoofdstuk wordt de opgedane kennis getoetst. Leerlingen hoeven thuis dus niets te leren.

Aardrijkskunde:

Bij dit vak gebruiken we de vernieuwde methode 'Geobas'. In groep 6 komt Nederland aan de orde. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijv. 'het bestuur van gemeente en provincie', 'vechten tegen water', 'landbouw in Nederland', 'stad en

platteland', 'bodem van Nederland', 'van boon tot chocola', 'afval', 'het waddengebied' en 'Schiphol'.

Geobas is per hoofdstuk als volgt opgebouwd:

- 3 basislessen
- toepassingsles
- samenvatting
- verwerking
- kaartvaardigheden
- omgevingsles
- topografieles
- toetsen

Topografie is een belangrijk onderdeel van Geobas. De methode verwijst veel naar het zoeken in en het werken met de atlas.

In groep 6 komen alle provincies bij topografie aan de orde.

Na elk hoofdstuk wordt er een repetitie opgegeven. Dit geldt ook voor topografie.

Natuuronderwijs:

Vanaf groep 6 wordt de methode 'wijzer! Natuur en techniek' gebruikt. Bij deze methode is er geen lesboek, maar heeft iedere leerling een leerwerkboek. De onderwerpen die in dit jaar aan bod komen zijn:

- Zo werkt je lichaam
- Kringloop in de natuur
- Het weer en de ruimte
- Nieuw leven
- Muziek en licht

Bij ieder hoofdstuk zijn er ook wat proefjes en/of praktische opdrachten, zodat we de lesstof ook in de praktijk onderzoeken. Aan het eind van ieder hoofdstuk krijgen de leerlingen een samenvatting en begrippenlijst als huiswerk mee en wordt dit vervolgens op school getoetst.

Sevo:

In groep 6 worden hierover ongeveer 3 lessen van een uur gegeven.

Opbouw van de methode: In de lessen wordt op een aansprekende manier de lichamelijke en sociale ontwikkeling in relatie tot seksualiteit besproken. Een gezond zelfbeeld en weerbaarheid komen aan bod.

Afgestemd op hun leeftijd krijgen de kinderen informatie over hun lichaam en seksualiteit als Schepping van God. In de bovenbouw is er aandacht voor lichamelijke veranderingen, normen en waarden en ook de donkere zijden van seksualiteit.

In groep 6 komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Vriendschap.
- Verliefd, verloofd, getrouwd (liefde en trouw).
- Omgaan met elkaar.
- Ik ben gegroeid.
- Gebruik van lichaamstaal herhalen.
- Zelfverzekerdheid uitstralen.
- Hulp invoeren.
- Hulp accepteren.
- Vertrouwenspersoon en stichting Chris.

Verkeer:

We gebruiken de methode 'Klaar...over'. Deze methode bestaat alleen uit een werkschrift, er is geen lesboek. Daarnaast zijn er verschillende kopieerbladen te gebruiken.

Het werkboek bestaat uit 17 lessen. Elke les wordt afgesloten met begrippen en regels die de kinderen moeten onthouden. Enkele voorbeelden:

- Een veilige fietstocht.
- Lichten.
- Afslaan.
- Rechts gaat voor
- Voorrang.
- Rechtdoor op dezelfde weg gaat voor.
- Borden voor fietsers.
- Tekens.
- Inhalen.
-

Expressie:

Voor tekenen en handvaardigheid gebruiken we enkele keren per jaar de methode 'Dat is kunst!' In deze methode komen de verschillende periodes uit de kunstgeschiedenis aan de orde. De methode is verdeeld in verschillende thema's. Elk thema gaat over een kunstenaar en/of een periode uit de kunstgeschiedenis, bijv. Wat is kunst, De oorsprong van onze beschaving, Egypte . We beginnen elk thema met een stukje kunstgeschiedenis aan de hand van een PowerPoint presentatie.

Vervolgens wordt er een verhaal verteld. Daarna gaan de kinderen aan de slag met een creatieve opdracht, waarbij diverse materialen en technieken worden gebruikt.

Naast deze methode maken we ook gebruik van de methode 'Uit de kunst' of we maken een creatieve verwerking naar aanleiding van een onderwerp dat bij één van de andere vakken behandeld wordt.

Bewegingsonderwijs:

De bedoeling van ons bewegingsonderwijs is: je leren goed en gezond te bewegen. Plezier beleven aan deze lessen is tevens van groot belang. De lessen kunnen globaal verdeeld worden in twee soorten: spellessen en turnlessen. In de spellessen worden allerlei vaardigheden aangeleerd met betrekking tot diverse bal- en tikspelen. In de turnlessen wordt vooral aandacht besteed aan de grondvormen van bewegen, zoals klimmen/klauteren, balanceren, duikelen. Veel van de lessen worden gegeven in WIG-vorm, d.w.z. lessen die aangeboden worden door middel van Werken In Groepen.

De lessen worden gegeven in de sporthal De Fakkel. We gaan hier lopend of op de fiets naar toe.

Muzikale vorming:

Een deel van de muzikale vorming is het luisteren naar klassieke muziek. Een week lang luisteren we aan de hand van de luistermethode 'Luisterland' elke dag naar hetzelfde muziekfragment. Daarbij wordt steeds iets verteld over de componist of over het muziekfragment zelf. Ook krijgen de kinderen vaak een luisteropdracht m.b.t. het ritme, de klankkleur of een bepaald muziekinstrument, waardoor ze steeds nauwkeuriger leren luisteren. Doordat de kinderen 5 dagen per week hetzelfde stukje horen gaan ze het mooi vinden. Ook leren ze veel over verschillende componisten, muziekstijlen en muziekinstrumenten.

Voor de wekelijkse muzieklessen gebruiken we de methode 'Meer met muziek'. De opbouw van de methode volgt zoveel mogelijk het Klank-Vorm-Betekenis-model. Per groep zijn er ongeveer dertig lessen. Ze zijn in groepen van drie geordend: Betekenis, kort – lang, sterk – zacht, vorm, hoog – laag.

Bij de muzieklessen komen regelmatig de volgende onderdelen aan de orde: improviseren, echo zingen/klappen, ritmen en melodiebouwstenen, meemeten, muzieknotatie, muziektheorie, het gebruik van verschillende muziekinstrumenten, stemvorming.

Daarnaast wordt een aantal geestelijke liederen aangeleerd. Ook kunnen nog 'moeilijke' psalmmelodieën en liederen n.a.v. lessen van andere vakken, zoals geschiedenis worden aangeleerd. Vanaf groep 5 wordt de leerlingen de mogelijkheid geboden om na schooltijd blokfluitlessen te volgen.

Sociaal-emotionele vorming:

Om structureel aan de sociaal-emotionele vorming van een kind te doen, gebruiken we in de klas o.a. het boekje 'Grip op de groep'. In dit boekje staan allerlei opdrachten en spelletjes om de omgang met elkaar positief te bevorderen en ook beter voor zichzelf op te komen.

ICT-onderwijs:

De computer in de groepen wordt vooral gebruikt om onderdelen van diverse vakken met behulp van de computer (extra) te oefenen, zoals rekenen en de topografie van aardrijkskunde. Hiervoor hebben we de beschikking over een aantal computers.

Daarnaast leren de kinderen werken met een programma voor tekst- en informatieverwerking. Door gebruik te maken van de computer bij stelopdrachten en bij het maken van een werkstuk(je) voor aardrijkskunde en geschiedenis kunnen ze de aangeleerde vaardigheden ook meteen (leren) toepassen.

Zelfstandig werken/ Werken met taken:

We werken verschillende dagen of dagdelen met taken. De leerlingen krijgen dan een overzicht van de taken (meestal rekenen, taal en schrijven) die gemaakt moeten worden. Ze kunnen zelf kiezen in welke volgorde de taken gemaakt worden. Als ze de verplichte taken gemaakt (en vaak ook zelf nagekeken) hebben, is er verdiepingsstof voor de verschillende vakgebieden.

De leerlingen moeten deze manier van werken leren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een verkeerslicht dat voor in de klas hangt. De volgende regels worden hierbij gehanteerd:

- Groen licht: de leerkracht legt uit / bespreekt, je kunt vragen stellen (begin en eind van een les).
Groen licht kan ook betekenen: de leerkracht maakt een looprondje volgens een vaste route om kinderen met vragen te helpen en hun werk te controleren.
- Oranje licht: je kunt geen vragen stellen aan de leerkracht, wel mogen bepaalde leerlingen je helpen.
- Rood licht: je kunt geen vragen stellen aan de leerkracht, heb je toch een

vraag, zet dan je vraagpaal neer; zolang je niet wordt geholpen ga je alvast verder met iets wat je wel kunt.

Tijdens het oranje en rode licht heeft de leerkracht gelegenheid een groepje of een individuele leerling extra uitleg te geven of samen een taak te maken.

Nog enkele algemene regels m.b.t. het huiswerk:

- Al het huiswerk staat altijd op het bord met de week, de dag en de datum.
- Het huiswerk moet opgeschreven worden in de agenda, die elke leerling vanaf groep 5 van school krijgt. Wilt u thuis ook controleren of deze ook werkelijk gebruikt wordt?
- De agenda moet elke dag mee naar school en weer mee naar huis genomen worden.
- Huiswerk wordt als regel een week van tevoren opgegeven.
- Per week wordt in principe nooit meer dan 1 repetitie opgegeven (bij uitzonderingen wordt dit ruim van tevoren opgegeven).
- Wilt u bij het leren van een repetitie ook controleren dat uw kind niet alleen de in te vullen woordjes of de antwoorden op de vragen leert, maar ook waar het over gaat, dus de zin waarin het woord ingevuld moet worden of de vraag die bij het antwoord hoort?
- Geeft u een briefje mee als het huiswerk niet gemaakt/geleerd kon worden?